

Cirkulärnr: 1990:133
Diariernr: 1990:2370
Handläggare: Jane Granström
Avdsek: KES Finans
Datum: 1990-10-31
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomikontoret
Rubrik: Regeringens sparpaket m m

Regeringens sparpaket m m

Regeringen har genom ett pressmeddelande (1990-10-26) informerat om ett sparpaket med åtgärder för att begränsa tillväxten av de offentliga utgifterna och skapa bättre tillväxtbetingelser för svenskt näringsliv. Åtgärderna ska sammanfattas i en skrivelse till riksdagen inom en snar framtid. I detta cirkulär berörs de förslag som får effekter på kommunernas ekonomi. Information lämnas också om en kommande proposition om löneskatt.

SPARPAKETET

Ersättningsnivån i sjukförsäkringen sänks till 75 procent de tre första dagarna och därefter till 90 procent. Av detta betalar arbetsgivaren 10 procentenheter. Sjuk- och arbetsförsäkringen samordnas genom att arbetsskadesjukpenningen tas bort. En särskild rehabiliteringsersättning på 100 procent föreslås.

Ersättningsnivån för vård av sjukt barn sänks från 90 till 80 procent utan lägre nivå de tre första dagarna.

För att alla grupper, oberoende av avtal, ska drabbas lika föreslås att föräkringskassan gör ett avdrag från sjukersättningen med det belopp som överstiger de två nivåerna 75 resp 90 procent. Avsikten är att avtalen ska omförhandlas så att de anpassas till det nya sjukförsäkringssystemet. I annat fall kommer arbetsgivaren att få ökade kostnader.

Förändringarna i sjukförsäkringen föreslås genomföras den 1 mars 1991. Förslag om förändringar i arbetsskadeförsäkringen kommer att läggas fram under våren.

För kommunernas del innebär förslaget inte någon förändring ur kostnadssynpunkt, eftersom arbetsgivaren redan i dag svarar för 10 procent. Detta gäller under förutsättning att nu gällande avtal anpassas till det nya systemet.

Kommunernas skatteunderlag kommer dock att minska med cirka 6-7 miljarder kronor (i helårseffekt) fr o m budgetåret 1993. Skatteinkomsterna minskar därmed med 1-1.5 miljarder kronor, vilket motsvarar cirka 20 öre i utdebitering. På grund av avräkningsförfarandet blir det dubbel effekt för budgetåren 1993 respektive 1994. Medelskattkraften beräknas minska med uppemot 8 skkr/invånare. Till det kommer effekter på skatteutjämningsystemet.

Det tidigare presenterade förslaget om lagfäst sjuklön kommer inte att genomföras. Regeringen ska istället lägga fram förslag om förbättrade möjligheter till arbetsgivarinträde under de första fjorton dagarna.

Utgifterna för hemspråksundervisning ska minska. De närmare detaljerna om hur detta ska ske kommer att läggas fram senare. Besparingen är dock kopplad till det förslag om förändrat skolstatsbidrag som lagts fram och som innebär en större frihet för kommunerna att organisera sin undervisning.

Skolstarten föreslås bli mer flexibel med en rätt att börja skolan vid sex års ålder. Skolstarten ska dock kunna variera utifrån vårdnadshavarens önskemål och barnets mognad. Ansvaret för skola och barnomsorg ska samordnas.

Fastighetsskatten på kontor, butiker och andra kommersiella lokaler föreslås höjas tillfälligt 1991 och 1992 till 3.5 procent av taxeringsvärdet.

LÖNESKATT PÅ PENSIONER M M

Två lagrådsremisser med förslag till kompletterande lagstiftning inom ramen för skattereformen har lagts fram. En proposition kommer att läggas fram i början av november.

Bland annat föreslås att en särskild löneskatt på 22.2 procent ska tas ut på arbetsgivarens kostnad för premiebetalningar och avsättningar för tryggnad av pensionsförmåner. För sådana pensioner som inte har tryggats genom premiebetaling eller avsättning till stiftelse eller konto ska särskild löneskatt tas ut när pensionen betalas ut. Kommunernas kostnader för pensioner skulle enligt förslaget öka med cirka 420 miljoner kronor (exkl lärarpensioner). Den kalkylerade avgiften för kommunal kompletteringspension skulle därmed behöva höjas med 0.6 procentenheter till totalt 3.1 procent.

Särskild löneskatt ska enligt förslaget även tas ut på vissa avtalsersättningar, det vill säga AGS, AGF, TGL och TFA. Till detta kommer en avkastningsskatt hos försäkringsbolagen.

Avgiftsuttaget för de avtalsenliga avgifterna 1990 sänktes med 1 procentenhet (= AGS) jämfört med 1989 och uppgår till 0.76 procent. För närvarande pågår förhandlingar om nivån på AGS inför 1991. Om denna återställs till ursprunglig nivå skulle uttaget för de avtalsenliga avgifterna behöva höjas med 1.7 procentenheter till totalt 2.5 procent. Förutom höjd AGS ingår då även löneskatt respektive en merkostnad för att kompensera för avkastningsskatten hos försäkringsbolagen. Beräkningarna förutsätter att arbetstagarna inte kompenseras för att förmånerna blir skattepliktiga.

Arbetsgivaravgiften från 1 januari 1991 uppskattas därmed till preliminärt 43 procent.

Dessa merkostnader för kommunerna till följd av skattereformen beaktades, enligt vår uppfattning, inte vid vårens riksdagsbeslut.

Frågor om löneskatt m m besvaras av Ronnie Peterson.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och samhällsplanering
Finanssektionen

Karin Rudebeck

Jane Granström